

Cynnydd wrth fynd i'r afael â threfniadau diogelu corfforaethol – Cyngor Sir Powys

Blwyddyn archwilio: 2024-25

Dyddiad cyhoeddi: Hydref 2024

Cyfeirnod y ddogfen: 4554A2024

Paratowyd y ddogfen hon fel rhan o waith a gyflawnir yn unol â swyddogaethau statudol.

Os ceir cais am wybodaeth y gall y ddogfen hon fod yn berthnasol iddi, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae Cod adran 45 yn nodi'r arfer o ran trin ceisiadau a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus, gan gynnwys ymgynghori â thrydydd partiön perthnasol. Mewn perthynas â'r ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru, Swyddfa Archwilio Cymru a, lle y bo'n berthnasol, yr archwilydd a benodwyd yn drydydd partiön perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynglŷn â datgelu neu ailddefnyddio'r ddogfen hon at Swyddfa Archwilio Cymru yn swyddog.gwybodaeth@archwilio.cymru.

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg. This document is also available in English.

Cynnwys

Adroddiad cryno	
Yr hyn y gwnaethom fwrw golwg arno	4
Yr hyn a ganfuom	4
Cefndir i'r archwiliad hwn	5
Ein dulliau archwilio	6
Ein dyletswyddau archwilio	6
Atodiad 1 – Dyfarniad cynnydd yn erbyn yr argymhellion	7
Atodiad 2 – meini prawf archwilio a fframwaith dyfarnu	15

Adroddiad cryno

Yr hyn y gwnaethom fwrw golwg arno

- 1 Ein hamcan archwilio oedd asesu cynnydd y Cyngor wrth fynd i'r afael â'r argymhellion yn adolygiad Archwilydd Cyffredinol Cymru ym mis Tachwedd 2022¹.
- 2 Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno canlyniadau ein harchwiliad, a gynhaliwyd gennym rhwng mis Gorffennaf a mis Awst 2024. Yr archwiliad hwn:
  - nad yw'n ymdrin â phob agwedd ar drefniadau diogelu corfforaethol y Cyngor; a
  - nid oedd yn adolygiad o drefniadau diogelu penodol mewn Addysg na Gwasanaethau Cymdeithasol.
- 3 Ceisiodd yr archwiliad hwn ateb y cwestiwn cyffredinol – **A yw'r Cyngor wedi cymryd camau effeithiol i fynd i'r afael â'r argymhellion yn Adolygiad Dilynol yr Archwilydd Cyffredinol o'r Trefniadau Diogelu Corfforaethol a gyhoeddwyd ym mis Tachwedd 2022?**
- 4 Gwnaethom ddefnyddio meini prawf archwilio² i'n helpu i asesu cynnydd y Cyngor a defnyddio fframwaith barn i gategoreiddio cynnydd y Cyngor. Mae'r ddau wedi'u nodi yn **Atodiad 2**. Roedd ein gwybodaeth archwilio gronol yn hysbysu'r meini prawf a'r fframwaith barn.

Yr hyn a ganfuom

- 5 Yn gyffredinol, gwelsom fod **y Cyngor wedi gweithredu'n bendant ac yn gyflym wrth ymateb i'r argymhellion yn ein hadroddiad yn 2022 ac mae ganddo bellach lefel dda o reolaeth dros ei drefniadau diogelu corfforaethol.**
- 6 Canfuom fod y Cyngor wedi gweithredu saith o'r 11 argymhelliad yn llawn gyda chynlluniau ar waith i fynd i'r afael â'r pedwar argymhelliad sy'n weddill. Un agwedd bwysig ar ddull y Cyngor oedd gweithredu'r Bwrdd Diogelu Corfforaethol. Mae'r Bwrdd yn adrodd yn rheolaidd i graffu ar y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio a'r Cabinet i oruchwyllo gweithredoedd y Cyngor.
- 7 Mae **Atodiad 1** yn nodi ein barn fanwl ar gynnydd y Cyngor wrth weithredu ein hargymhellion ym mis Tachwedd 2022.

¹ Adolygiad dilynol o'r trefniadau ar gyfer diogelu corfforaethol - Cyngot Sir Powys

² Wedi'i ddiffinio fel 'beth ddylai fod' yn unol â deddfau neu reoliadau, 'yr hyn a ddisgwylir' yn unol ag arfer gorau, neu 'beth allai fod', o ystyried amodau gwell.

- 8 Nid yw'r adroddiad hwn yn cynnwys unrhyw argymhellion pellach. Fodd bynnag, mae Atodiad 1 yn tynnu sylw at bedwar maes lle gallai'r Cyngor nawr fod eisiau cael sicrwydd pellach ynghylch gweithredu'r camau hyn yn llawn. Rydym wedi galw'r rhain yn 'Ardaloedd ar gyfer ffocws yn y dyfodol'.
- 9 Adeg yr archwiliad hwn, prif ffocws y Cyngor oedd mynd i'r afael ag argymhellion 2022. O ganlyniad, nid oedd y Cyngor wedi sefydlu set lawn o fesurau llwyddiant eto i ddeall effaith ei drefniadau diogelu corfforaethol cryfach. Rydym hefyd yn credu y dylai hwn fod yn faes sy'n canolbwyntio yn y dyfodol.

Cefndir i'r archwiliad hwn

- 10 Mae Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru yn diffinio Diogelu Corfforaethol o fewn Cynghorau, fel 'yr ymrwymiad polisi y mae Cyngor yn ei wneud a'r trefniadau sydd ganddo ar waith, i sicrhau bod ei holl Gyfarwyddiaethau a'i weithwyr yn chwarae eu rhan wrth ddiogelu a hyrwyddo lles plant ac oedolion a allai fod mewn perygl o niwed.'³
- 11 Mae **Arddangosyn 1** yn nodi'r llinell amser o ddigwyddiadau sy'n ffurfio cefndir yr archwiliad hwn.

Arddangosyn 1: cefndir i'r archwiliad hwn

Dyddiad	Gweithred
2015	Mae Archwilio Cymru yn cyhoeddi canlyniadau eu harchwiliad o drefniadau diogelu corfforaethol Cynghorau. Gwnaeth yr adroddiad hwn argymhellion mewn sawl maes.
2019	Mae Archwilio Cymru yn dechrau rhaglen o adolygiadau lleol o drefniadau diogelu corfforaethol Cynghorau, gan gynnwys Cyngor Sir Powys.
2022	Ym mis Tachwedd, cyhoeddodd Archwilio Cymru adolygiad dilynol o drefniadau diogelu corfforaethol yng Nghyngor Sir Powys. Roedd yr archwiliad hwn yn cynnwys un ar ddeg o argymhellion.

³ CLILC (2022) [Canllawiau Ymarfer Da Diogelu Corfforaethol](#)

Dyddiad	Gweithred
2023	Ym mis Chwefror, derbyniodd Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio y Cyngor gynllun gweithredu yn nodi camau arfaethedig y Cyngor i fynd i'r afael â'r un ar ddeg o argymhellion.
2024	Mae'r archwiliad presennol hwn wedi asesu cynnydd y Cyngor wrth fynd i'r afael â'r un ar ddeg argymhelliad hynny.

Ffynhonnell: Archwilio Cymru

Ein dulliau archwilio

- 12 Mae ein canfyddiadau yn seiliedig ar adolygu dogfennau'r Cyngor, arsylwi cyfarfod pwyllgor craffu, a chyfweiliadau gyda sampl o aelodau ac uwch swyddogion sy'n gyfrifol am weithredu neu oruchwylio gweithredoedd y Cyngor. Mae'r dystiolaeth a ddefnyddiwyd gennym i lywio ein hasesiad o gynnydd y Cyngor wedi'i chyfyngu i'r ffynonellau hyn.

Ein dyletswyddau archwilio

- 13 Rhaid i'r Cyngor roi trefniadau ar waith i gael gwerth am arian ar gyfer yr adnoddau y mae'n eu defnyddio, a rhaid i'r Archwilydd Cyffredinol fod yn fodlon ei fod wedi gwneud hyn.
Gwnaethom gynnal yr archwiliad hwn i helpu i gyflawni dyletswyddau'r Archwilydd Cyffredinol o dan adran 17 (2)(d) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.

Atodiad 1

Beirniadu cynnydd⁴ yn erbyn yr argymhellion

Argymhelliad	Dyfarniad cynnydd
<p>A1 Mae angen i'r Cyngor sicrhau ei hun ar frys bod ganddo drefniadau cadarn ar waith ar gyfer diogelu corfforaethol a defnyddio mecanweithiau priodol fel y pwyllgor llywodraethu ac archwilio, craffu, y Grŵp Diogelu Corfforaethol a'r archwiliad mewnol i'w helpu i sicrhau'r sicrwydd hwnnw.</p>	<p>Gweithredwyd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor bellach yn defnyddio gwahanol fecanweithiau yn dda i hyrwyddo'r agenda diogelu corfforaethol. • Mae'r mecanweithiau hyn yn cynnwys Bwrdd Diogelu Corfforaethol cadarn, adroddiadau sy'n mynd at wahanol fforymau aelodau (Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio, Pwyllgor Craffu Iechyd a Gofal a'r Cabinet) ac ystyried sut y gall Archwilio Mewnol gyfrannu at gryfhau trefniadau diogelu corfforaethol y Cyngor. Er enghraifft, yn 2023 cwblhaodd Archwilio Mewnol adolygiad o wiriadau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS). • Mae'r broses archwilio hunanasesu flynyddol ar gyfer meysydd gwasanaeth yn darparu mecanwaith sicrwydd traws-gyngor ychwanegol.

⁴ Gweler Atodiad 2 am esboniad pellach o gategoriâu cynnydd.

Argymhelliad	Dyfarniad cynnydd
<p>A2 Dylai'r Cyngor gytuno a gweithredu polisi diogelu corfforaethol a sicrhau ei fod yn hawdd ei gyrraedd ac yn ddealladwy i staff, aelodau a rhanddeiliaid eraill, a'i fod yn cael ei adolygu o bryd i'w gilydd i sicrhau ei fod yn cael ei ddiweddarau a'i ymgorffori yng ngwaith beunyddiol pob gwasanaeth yn y Cyngor.</p>	<p>Gweithredwyd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cymeradwyodd y Cyngor ei Bolisi Diogelu Corfforaethol ym mis Rhagfyr 2022. Mae yna ymrwymiad i adolygu'r polisi yn 2025. • Cyhoeddir y Polisi Diogelu Corfforaethol ar wefan y Cyngor a mewnwyd y Cyngor, felly mae'n hawdd ei gyrraedd i randdeiliaid. • Mae'r Polisi Diogelu Corfforaethol yn glir yn ei negeseuon ac mae crynodeb un dudalen hefyd o'r polisi sydd ar gael ar wefan y Cyngor sy'n cynorthwyo hygyrchedd a dealltwriaeth y neges ymhellach. • Mae'r Polisi Diogelu Corfforaethol yn cynnwys adnodd archwilio hunanasesu blynyddol ar gyfer meysydd gwasanaeth. Mae'r mecanwaith hwn yn helpu i wreiddio diogelu wrth weithio o ddydd i ddydd pob gwasanaeth yn y Cyngor.
<p>A3 Mae angen i'r Cyngor sicrhau ar frys bod y Grŵp Diogelu Corfforaethol yn cyflawni ei gyfrifoldebau yn unol â Chylch Gorchwyl y Grŵp ei hun 'sicrhau bod yr holl aelodau a staff yn cyflawni eu rolau a'u cyfrifoldebau wrth helpu i gadw pobl yn ddiogel rhag niwed a chamdriniaeth, gan gydnabod bod diogelu yn fusnes pawb ym mhob gwasanaeth o fewn y Cyngor'.</p>	<p>Gweithredwyd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Bwrdd Diogelu Corfforaethol, fel y'i gelwir heddiw, bellach yn gweithredu'n fwy effeithiol ac yn unol â'i Gylch Gorchwyl ei hun. • Mae'r Bwrdd Diogelu Corfforaethol yn ganolog i'r gwelliant sy'n amlwg wrth hyrwyddo ymwybyddiaeth diogelu corfforaethol ledled y Cyngor.

Argymhelliad	Dyfarniad cynnydd
<p>A4 Mae angen i'r Cyngor roi cyhoeddusrwydd i rolau a chyfrifoldebau'r swyddog arweiniol a'r aelod arweiniol dros ddiogelu corfforaethol i gryfhau arweinyddiaeth gorfforaethol ac atebolrwydd.</p>	<p>Gweithredwyd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor wedi cymryd camau i roi cyhoeddusrwydd eang i rolau aelod arweiniol a phrif swyddog diogelu corfforaethol. Er enghraifft, mae'r wybodaeth hon ar wefan y Cyngor ac yn y Polisi Diogelu Corfforaethol. • Roedd y staff a'r aelodau a gyfwelwyd gennym yn credu bod llawer mwy o ymwybyddiaeth o'r rolau arweiniol nag ar adeg ein hadroddiad diwethaf. • Mae'r Cyngor yn deall bod angen i hyrwyddo ymwybyddiaeth fod yn broses barhaus ac nid yn ddigwyddiad untro ac mae gan y Cyngor drefniadau priodol i wneud hynny.
<p>A5 Dylai'r Cyngor adolygu'r angen am gael dau bolisi'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd. Os yw'n penderfynu cadw'r ddau bolisi, dylai fod yn glir ynghylch y rhesymeg pam, ac yn glir ar y materion canlynol, i osgoi dryswch:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I bwy mae'r polisiau'n berthnasol; • sicrhau eu bod yn cael eu hadolygu ar yr un pryd; • yn gyson â'i gilydd; a • bod unrhyw un sy'n defnyddio'r polisiau yn gweld eu bod yn gyfredol ac yn gyfredol. 	<p>Gweithredwyd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bellach mae gan y Cyngor un polisi Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd (DBS) ar waith, gan ddileu'r potensial ar gyfer dryswch a oedd o'r blaen.

Argymhelliad	Dyfarniad cynnydd
<p>A6 Dylai'r Cyngor gynhyrchu canllawiau canolog ar recriwtio gwirfoddolwyr i helpu i sicrhau cysondeb ar draws y Cyngor.</p>	<p>Gwaith ar y gweill</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor wedi cynhyrchu polisi Gwirfoddoli ar gyfer y Cyngor sy'n berthnasol i bob rhan o'r Cyngor, ac eithrio ysgolion. • Gofynnir i ysgolion fabwysiadu'r polisi Gwirfoddoli mewn Ysgolion enghreifftiol, ac mae gan y Cyngor drefniadau goruchwyllo i sicrhau bod ysgolion yn defnyddio'r polisi hwnnw. • Mae'r Cyngor wedi cadarnhau ei bod yn ofynnol i wirfoddolwyr rheolaidd ymgymryd â'r hyfforddiant diogelu gorfodol corfforaethol, ond nid yw'r polisi Gwirfoddoli ar gyfer y Cyngor yn glir ar hyn. • Mae'r Cyngor wedi cadarnhau ei fod yn bwriadu diweddarau'r polisi Gwirfoddoli mewn Ysgolion i wneud hyfforddiant diogelu corfforaethol yn rhan orfodol o'r cyfnod sefydlu ar gyfer gwirfoddolwyr rheolaidd. Ar hyn o bryd, nid yw'r hyfforddiant hwn yn orfodol. <p>Ardal ar gyfer ffocws yn y dyfodol</p> <ul style="list-style-type: none"> • A yw'r Cyngor yn sicr bod y polisi Gwirfoddoli ar gyfer y Cyngor yn cael ei weithredu'n effeithiol? • A yw'r Cyngor yn sicr bod y polisi Gwirfoddoli ar gyfer y Cyngor a'r polisi Gwirfoddoli mewn Ysgolion yn glir bod cwblhau'r hyfforddiant diogelu corfforaethol yn orfodol?

Argymhelliad	Dyfarniad cynnydd
<p>A7 Dylai'r Cyngor gasglu gwybodaeth monitro cytundebol o bob rhan o Gyfarwyddiaeth y Cyngor i sicrhau eu bod i gyd yn monitro'n gadarn ac yn mynd i'r afael yn gyflym â chamau gweithredu sy'n gysylltiedig â diogelu.</p>	<p>Gwaith ar y gweill</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae nifer o gamau gweithredu ar y gweill sydd â'r potensial i gryfhau trefniadau'r Cyngor a goruchwyliaeth gorfforaethol. Mae'r rhain yn cynnwys: <ul style="list-style-type: none"> – Bydd fframwaith rheoli contractau newydd yn cael ei gyflwyno sy'n categoreiddio contractau ar werth, risg (gan gynnwys diogelu) ac mae'n darparu dull safonol o ymdrin â sut mae'r Cyngor yn rheoli contractau. Felly, os oes contract platinwm, mae lefel uwch o graffu. Os yw'n gontract efydd e.e. contract deunydd ysgrifennu, yna mae'n monitro cyffwrdd ysgafnach. – Dechreuodd swyddog rheoli contractau strategol newydd weithio gyda'r Cyngor yn Haf 2024 a byddant yn gyfrifol am gyflwyno'r fframwaith rheoli contractau newydd ac am nodi rhaglenni hyfforddi pellach ar gyfer y contractau hynny sy'n is na'r trothwy o £1m y flwyddyn (mae hyfforddiant arall ar y gweill ar gyfer contractau dros y trothwy o £1m y flwyddyn). – Ar hyn o bryd mae'r Cyngor yn archwilio caffael system rheoli contractau newydd a fyddai'n cynnwys yr holl wybodaeth am gontractau mewn un lle yn hytrach na'i chadw o fewn gwahanol adrannau. Byddai hyn yn rhoi mwy o amlygrwydd corfforaethol. – Mae'r Cyngor yn treialu arolwg rheoli contractau. Mae'r arolwg wedi'i anfon at gyflenwyr yn yr adran gofal cymdeithasol ac mae'n cynnwys cwestiynau am eu harferion a'u mecanweithiau diogelu. Nod y Cyngor yw dysgu o'r peilot a gweithredu dull ehangach o gynnal arolwg. Byddai hyn yn ffurfio un o fecanweithiau'r fframwaith rheoli contractau. – Disgwylir i'r Bwrdd Diogelu Corfforaethol dderbyn diweddariad pellach ar y mater hwn yn hydref 2024. <p>Ardal ar gyfer ffocws yn y dyfodol</p> <ul style="list-style-type: none"> • A yw'r Cyngor yn sicr bod ei fframwaith a'i system rheoli contractau newydd yn darparu'r mewnwelediad a'r oruchwyliaeth arfaethedig?

Argymhelliad	Dyfarniad cynnydd
<p>A8 Dylai'r Cyngor gyflymu'r gyfradd gydymffurfio â chwblhau hyfforddiant diogelu gorfodol i staff ac aelodau fel bod 'pob aelod a aelod o staff yn cyflawni eu rolau a'u cyfrifoldebau wrth helpu i gadw pobl yn ddiogel rhag niwed a chamdriniaeth'.</p>	<p>Gwaith ar y gweill</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor wedi gwneud cynnydd da wrth fynd i'r afael â'r rhan fwyaf o agweddau ar yr argymhelliad hwn. • Mae ganddo gyfraddau uchel o gydymffurfio â hyfforddiant diogelu gorfodol (92.2% ar gyfer staff, 100% i aelodau) a hyfforddiant Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (VAWDASV) ar gyfer staff ac aelodau (93.5% yn gyffredinol (ac eithrio staff ysgolion) ac aelodau ar gydymffurfiaeth 97%. • 61% yw cydymffurfiad hyfforddi staff ysgolion VAWDASV, felly mae lle i wella yn y maes hwn. • Ar hyn o bryd nid oes gan y Cyngor gyfraddau cydymffurfio cyffredinol â chydymffurfiad staff ysgolion â hyfforddiant diogelu gorfodol. Fodd bynnag, mae'r Cyngor yn bwriadu sefydlu system erbyn hanner tymor yr hydref i'w alluogi i wneud hyn. • Rydym wedi nodi mater ehangach mewn perthynas â hyfforddiant diogelu corfforaethol. Ar hyn o bryd, nid oes goruchwyliaeth gorfforaethol o hyfforddiant diogelu gwirfoddolwyr. Mae'r goruchwyliaeth yn cael ei wneud o fewn ardaloedd gwasanaeth. O'r un daenlen a gawsom fel enghraifft fel rhan o'r adolygiad hwn, mae bylchau cydymffurfio o ran gwirfoddolwyr sy'n cwblhau hyfforddiant diogelu corfforaethol gorfodol. <p>Meysydd ar gyfer ffocws yn y dyfodol</p> <ul style="list-style-type: none"> • A yw'r Cyngor yn sicr bod ganddo oruchwyliaeth gorfforaethol effeithiol o hyfforddiant diogelu gorfodol i wirfoddolwyr? • A yw'r Cyngor yn sicr bod cyfradd cydymffurfiaeth staff ysgolion â hyfforddiant VAWDASV yn gwella? • A yw'r Cyngor yn sicr o ran cydymffurfiaeth staff ysgolion â hyfforddiant diogelu corfforaethol gorfodol?

Argymhelliad	Dyfarniad cynnydd
<p>A9 Mae angen i'r Cyngor egluro ei ddisgwyliadau o gontractwyr mewn perthynas â hyfforddiant diogelu oherwydd bod anghysondebau yn ymagwedd y Cyngor ar hyn o bryd.</p>	<p>Gwaith ar y gweill</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cyngor wedi cymryd camau i egluro'r disgwyliadau hyn ac i ddileu'r anghysondebau blaenorol o ran dull. • Mae'r dudalen Gaffael a Chontractau ar wefan y Cyngor wedi'i diweddarau i gynnwys manylion am ddisgwyliadau Hyfforddiant Diogelu ar gyfer cyflenwyr. Mae'r ddogfen Cyfarwyddiadau i Dendror yn cysylltu â'r dudalen hon. • Fodd bynnag, nid yw'r Cyngor wedi diweddarau Canllawiau Contractwyr ar gyfer Recriwtio Mwy Diogel. Canfu ein hadroddiad yn 2022 y gallai 'Canllawiau Contractwyr ar gyfer Recriwtio Mwy Diogel fod yn gryfach ar orfodol' hyfforddiant diogelu. Ar hyn o bryd mae'n argymhell (yn hytrach na mandadau) 'bod pob gweithiwr sy'n dod i gysylltiad â phlant, pobl ifanc a/neu oedolion sydd mewn perygl yn derbyn hyfforddiant ymwybyddiaeth diogelu plant a/neu oedolion'. <p>Ardal ar gyfer ffocws yn y dyfodol</p> <ul style="list-style-type: none"> • A yw'r Cyngor yn sicr bod ei Ganllaw Contractwyr ar gyfer Recriwtio Mwy Diogel wedi'i ddiweddarau a'i fod yn gyson â pholisïau eraill y Cyngor yn ei ofynion i gontractwyr wneud hyfforddiant diogelu?
<p>A10 Dylai'r Cyngor wella ansawdd y wybodaeth am berfformiad diogelu corfforaethol sy'n mynd i'r Cabinet a chraffu i hwyluso gwell goruchwyliaeth o ddiogelu corfforaethol.</p>	<p>Gweithredu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bu gwelliant sylweddol yn y maes hwn, gydag Adroddiadau Gweithgarwch rheolaidd y Bwrdd Diogelu Corfforaethol yn mynd i GAC, Craffu Iechyd a Gofal a'r Cabinet. Cafwyd ymgysylltiad da gan aelodau a gwerth ychwanegol mewn her ac awgrymiadau gan aelodau. • Mae ansawdd y wybodaeth diogelu gorfforaethol sy'n mynd i aelodau wedi gwella o'r hyn yr oedd ar adeg ein hadroddiad yn 2022.

Argymhelliad	Dyfarniad cynnydd
<p>A11 Dylai'r Cyngor sicrhau ei hun bod pob cyfarwyddiaeth yn ystyried risgiau diogelu yn llawn, bod ganddynt brosesau uwchgyfeirio a lliniaru addas lle bo angen, a, lle bo hynny'n briodol, sicrhau bod cofrestrau risg y gyfarwyddiaeth yn adlewyrchu'r ystyriaeth honno.</p>	<p>Gweithredu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Gofrestr Risg Strategol yn cynnwys risgiau sy'n ymwneud â diogelu. • Nodweddion diogelu ar nifer o gofrestrau risg ardal wasanaeth. • Mae'r holl wasanaethau'n cwblhau hunanasesiadau diogelu blynyddol sydd o bosibl yn helpu'r gwasanaethau hynny gydag asesiad o risgiau diogelu corfforaethol yn eu hardaloedd. • Ar y cyfan, mae prosesau dwysáu a lliniaru priodol, er mai un gwendid bach a nodwyd oedd nad oedd gan ddau o'r risgiau diogelu yng nghofrestr risg y gwasanaeth Digartrefedd unrhyw reolaethau na chymau gweithredu (h.y. lliniaru) yn eu herbyn.

Atodiad 2

Fframwaith meini prawf archwilio a barn

Meini prawf archwilio

Mae'r Cyngor wedi rhoi mesurau llwyddiant priodol ar waith i ddeall effeithiau mynd i'r afael â'r argymhellion.

Mae'r Cyngor wedi gweithredu yn unol â'i amserlenni arfaethedig ei hun. Lle nad yw wedi gwneud hynny, mae wedi cyfleu'r oedi i uwch arweinwyr ac aelodau etholedig.

Gall y Cyngor ddangos tystiolaeth o'r hyn sydd wedi newid oherwydd mynd i'r afael â'r argymhellion.

Mae gan y Cyngor drefniadau i herio ei asesiad ei hun o'r cynnydd wrth fynd i'r afael â'r argymhellion.

Mae'r Cyngor yn darparu diweddariadau cyfnodol i aelodau etholedig ar gynnydd yn erbyn ei weithredoedd i fynd i'r afael â'r argymhellion.

Ffynhonnell: Archwilio Cymru

Fframwaith barn

Statws Argymhelliad	Esboniad
Heb ei dderbyn	Nid oedd y corff archwiliedig yn derbyn ein hargymhelliad gwreiddiol. Cofnodir hyn yn y Ffurflen Ymateb Rheoli.
Gweithredu	Mae'r corff archwiliedig wedi gweithredu'r camau argymell, ac ystyrir bod yr argymhelliad ar gau.
Gwaith ar y gweill	Mae'r corff archwiliedig wedi dechrau gweithio (gan gynnwys cynllunio) i weithredu'r argymhelliad.
Nid yw'r gwaith wedi dechrau eto	Nid yw'r corff archwiliedig wedi dechrau gweithio eto i weithredu'r argymhelliad.
Ddim yn berthnasol mwyach	Mae digwyddiadau neu amgylchiadau eraill, er enghraifft newidiadau deddfwriaethol neu newidiadau sylweddol yn yr amgylchedd gweithredu wedi goddiweddud argymhellion ac nid ydynt bellach yn berthnasol. Fel arall, mae'r corff archwiliedig wedi canfod ffordd arall o weithredu newid sy'n golygu bod yr argymhelliad gwreiddiol wedi darfod. Hefyd, os yw adroddiad archwilio dilynol Archwilio Cymru wedi gwneud argymhellion gwahanol neu rai sy'n gorbwysleisio.

Ffynhonnell: Archwilio Cymru

Archwilio Cymru
1 Cwr y Ddinas
Caerdydd CF10 4BZ

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn testun: 029 2032 0660

E-bost: post@archwilio.cymru

Gwefan www.archwilio.cymru

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.
Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.